EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 20.5.2020
COM(2020) 528 final

Suositus

NEUVOSTON SUOSITUS

Yhdistyneen kuningaskunnan vuoden 2020 kansallisesta uudistusohjelmasta sekä samassa yhteydessä annettu Yhdistyneen kuningaskunnan vuoden 2020 lähentymisohjelmaa koskeva neuvoston lausunto

Suositus

NEUVOSTON SUOSITUS

Yhdistyneen kuningaskunnan vuoden 2020 kansallisesta uudistusohjelmasta sekä samassa yhteydessä annettu Yhdistyneen kuningaskunnan vuoden 2020 lähentymisohjelmaa koskeva neuvoston lausunto

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 121 artiklan 2 kohdan ja 148 artiklan 4 kohdan,

ottaa huomioon julkisyhteisöjen rahoitusaseman valvonnan sekä talouspolitiikan valvonnan ja yhteensovittamisen tehostamisesta 7 päivänä heinäkuuta 1997 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1466/97[1] ja erityisesti sen 9 artiklan 2 kohdan,

ottaa huomioon makrotalouden epätasapainon ennalta ehkäisemisestä ja korjaamisesta 16 päivänä marraskuuta 2011 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1176/2011[2] ja erityisesti sen 6 artiklan 1 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission suosituksen,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin päätöslauselmat,

ottaa huomioon Eurooppa-neuvoston päätelmät,

ottaa huomioon työllisyyskomitean lausunnon,

ottaa huomioon talous- ja rahoituskomitean lausunnon,

ottaa huomioon sosiaalisen suojelun komitean lausunnon,

ottaa huomioon talouspoliittisen komitean lausunnon,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Komissio hyväksyi 17 päivänä joulukuuta 2019 vuotuisen kestävän kasvun strategian, mikä aloitti vuoden 2020 talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson. Se otti huomioon Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission 17 päivänä marraskuuta 2017 antaman Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilaria koskevan julistuksen. Komissio hyväksyi 17 päivänä joulukuuta 2019 asetuksen (EU) N:o 1176/2011 perusteella varoitusmekanismia koskevan kertomuksen, jossa se katsoi, että Yhdistynyt kuningaskunta ei kuulu niihin jäsenvaltioihin, joista laadittaisiin perusteellinen tarkastelu.

(2) Sen jälkeen kun Yhdistynyt kuningaskunta erosi Euroopan unionista 31 päivänä tammikuuta 2020 ja erosopimus tuli voimaan, Yhdistyneessä kuningaskunnassa alkoi siirtymäkausi, joka kestää 31 päivään joulukuuta 2020. Siirtymäkautta voidaan pidentää enintään yhdellä tai kahdella vuodella yhdellä päätöksellä, jonka EU ja Yhdistynyt kuningaskunta tekevät ennen 1 päivää heinäkuuta 2020 erosopimuksella perustetussa sekakomiteassa. Siirtymäkauden aikana unionin lainsäädäntöä – myös

[1] EYVL L 209, 2.8.1997, s. 1.
[2] EUVL L 306, 23.11.2011, s. 25.

talouspolitiikan eurooppalaiseen ohjausjaksoon liittyvää lainsäädäntöä – sovelletaan edelleen Yhdistyneeseen kuningaskuntaan ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa.

(3) Yhdistynyttä kuningaskuntaa koskeva vuoden 2020 maaraportti[3] julkaistiin 26 päivänä helmikuuta 2020. Siinä arvioitiin Yhdistyneen kuningaskunnan edistymistä neuvoston 9 päivänä heinäkuuta 2019 hyväksymien maakohtaisten suositusten[4] noudattamisessa, aiempina vuosina annettujen suositusten noudattamisessa ja kansallisten Eurooppa 2020 -tavoitteidensa saavuttamisessa.

(4) Maailman terveysjärjestö julisti 11 päivänä maaliskuuta 2020 covid-19-epidemian virallisesti maailmanlaajuiseksi pandemiaksi. Pandemia on kansalaisten, yhteiskuntien ja talouden kannalta vakava kansanterveysuhka. Se asettaa kansalliset terveydenhuoltojärjestelmät kovan paineen alaisiksi, vahingoittaa globaaleja toimitusketjuja, heiluttaa rahoitusmarkkinoita, häiritsee kulutuskysyntää ja vaikuttaa kielteisesti useilla eri aloilla. Se uhkaa ihmisten työpaikkoja ja toimeentuloa sekä yritysten liiketoimintaa. Pandemia on aiheuttanut merkittävän talouden häiriön, jolla on jo vakavia vaikutuksia Euroopan unionissa. Komissio antoi 13 päivänä maaliskuuta 2020 tiedonannon[5], jossa kehotetaan toteuttamaan kriisin talousvaikutusten lieventämiseksi koordinoituja taloudellisia toimia, joihin osallistuvat kaikki kansallisen ja unionin tason toimijat.

(5) Useat jäsenvaltiot ovat julistaneet hätätilan tai ottaneet käyttöön hätätoimenpiteitä. Hätätoimenpiteiden olisi oltava ehdottoman oikeasuhteisia, välttämättömiä, ajallisesti rajoitettuja ja eurooppalaisten ja kansainvälisten normien mukaisia. Niihin olisi sovellettava demokraattista valvontaa ja riippumatonta laillisuusvalvontaa.

(6) Komissio antoi 20 päivänä maaliskuuta 2020 tiedonannon vakaus- ja kasvusopimuksen yleisen poikkeuslausekkeen aktivoinnista[6]. Lauseke, josta säädetään asetuksen (EY) N:o 1466/97 5 artiklan 1 kohdassa, 6 artiklan 3 kohdassa, 9 artiklan 1 kohdassa ja 10 artiklan 3 kohdassa sekä asetuksen (EY) N:o 1467/97 3 artiklan 5 kohdassa ja 5 artiklan 2 kohdassa, helpottaa finanssipolitiikan koordinointia talouden vakavan taantuman yhteydessä. Tiedonannossaan komissio oli neuvoston kanssa samaa mieltä siitä, että kun otetaan huomioon odotettavissa oleva covid-19-epidemian aiheuttama vakava talouden taantuma, tämänhetkiset olosuhteet mahdollistavat lausekkeen aktivoinnin. Jäsenvaltioiden valtiovarainministerit yhtyivät komission arvioon 23 päivänä maaliskuuta 2020. Yleisen poikkeuslausekkeen aktivoiminen mahdollistaa tilapäisen poikkeamisen julkisen talouden keskipitkän aikavälin tavoitteeseen tähtäävältä sopeuttamisuralta edellyttäen, että tämä ei vaaranna julkisen talouden kestävyyttä keskipitkällä aikavälillä. Korjaavan osion osalta neuvosto voi myös päättää komission suosituksesta hyväksyä tarkistetun julkisen talouden kehityskaaren. Yleinen poikkeuslauseke ei keskeytä vakaus- ja kasvusopimuksen mukaisia menettelyjä. Se antaa jäsenvaltioille mahdollisuuden poiketa niistä julkista taloutta koskevista vaatimuksista, joita tavallisesti sovellettaisiin, ja samalla komissiolla ja neuvostolla on mahdollisuus toteuttaa tarvittavat politiikan koordinointitoimenpiteet vakaus- ja kasvusopimuksen puitteissa.

(7) On toimittava herkeämättä, jotta voidaan rajoittaa ja hillitä pandemian leviämistä, parantaa kansallisten terveydenhuoltojärjestelmien selviytymiskykyä, lieventää sosioekonomisia seurauksia toteuttamalla yrityksille ja kotitalouksille suunnattuja

[3] SWD(2020) 527 final.
[4] EUVL C 301, 5.9.2019, s. 117.
[5] COM(2020) 112 final.
[6] COM(2020) 123 final.

tukitoimia ja varmistaa työntekijöiden terveyden ja turvallisuuden kannalta asianmukaiset olosuhteet työpaikoilla, kun taloudellista toimintaa käynnistetään uudelleen. Unionin olisi hyödynnettävä käytettävissään olevia välineitä kaikilta osin tukeakseen jäsenvaltioiden toimia näillä osa-alueilla. Samaan aikaan jäsenvaltioiden ja unionin olisi yhdessä valmisteltava toimenpiteitä, joita tarvitaan, jotta yhteiskunnassa ja taloudessa voidaan palata normaaliin ja jotta päästään takaisin kestävään kasvuun. Toimenpiteissä olisi otettava huomioon muun muassa vihreä siirtymä ja digitaalinen muutos ja hyödynnettävä kaikki kriisistä saadut kokemukset.

(8) Covid-19-kriisi on tuonut esiin sisämarkkinoiden tarjoaman joustavuuden, joka auttaa sopeutumaan poikkeuksellisiin tilanteisiin. Poikkeustoimenpiteet, jotka estävät sisämarkkinoita toimimasta normaalisti, on kuitenkin poistettava heti, kun ne eivät enää ole välttämättömiä. Näin voidaan varmistaa nopea ja sujuva siirtyminen elpymisvaiheeseen sekä palauttaa tavaroiden, palvelujen ja työntekijöiden vapaa liikkuvuus. Vallitseva kriisi on osoittanut, että terveydenhuoltoalalla tarvitaan kriisivalmiussuunnitelmia, joihin kuuluvat muun muassa parannetut hankintastrategiat, monipuoliset toimitusketjut ja välttämättömien tarvikkeiden strategiset varastot. Niillä on tärkeä merkitys laadittaessa laajempia kriisivalmiussuunnitelmia.

(9) Pandemian sosioekonomiset seuraukset jakautuvat todennäköisesti epätasaisesti Yhdistyneen kuningaskunnan eri alueiden välillä niiden erilaisen erikoistumisen vuoksi. Tähän liittyy huomattava alueellisten erojen kasvamisen riski Yhdistyneen kuningaskunnan sisällä. Tämänhetkinen tilanne edellyttää kohdennettuja toimia.

(10) Yhdistynyt kuningaskunta toimitti vuoden 2020 kansallisen uudistusohjelmansa 30 päivänä huhtikuuta 2020 ja vuoden 2020 lähentymisohjelmansa 7 päivänä toukokuuta 2020. Ohjelmat on arvioitu samaan aikaan, jotta niiden keskinäiset yhteydet on voitu ottaa huomioon.

(11) Yhdistyneeseen kuningaskuntaan sovelletaan vakaus- ja kasvusopimuksen ennaltaehkäisevää osiota ja velkasääntöä. Neuvosto suositti 13 päivänä heinäkuuta 2018 Yhdistyneelle kuningaskunnalle sen varmistamista, että nettomääräisten julkisten perusmenojen[7] nimellinen kasvu on enintään 1,6 prosenttia budjettivuonna 2019–2020, jolloin vuotuinen rakenteellinen sopeutus olisi 0,6 prosenttia suhteessa BKT:hen. Komission kokonaisarviointi vahvistaa, että julkisen talouden keskipitkän aikavälin tavoitteeseen tähtäävältä suositellulta sopeutusuralta poiketaan merkittävästi budjettivuonna 2019–2020 ja budjettivuosina 2018–2019 ja 2019–2020 yhdessä tarkasteltuina. Budjettivuoden 2019–2020 toteutumatiedot ovat saatavilla syksyllä 2020.

(12) Budjettivuoden 2019–2020 lähentymisohjelmassa hallitus ennakoi julkisen talouden nimellisen rahoitusaseman, joka budjettivuonna 2019–2020 oli 2,2 prosenttia alijäämäinen, heikkenevän niin, että alijäämä on 2,5 prosenttia suhteessa BKT:hen budjettivuonna 2020–2021. Alijäämän ennustetaan kasvavan 3,1 prosenttiin suhteessa BKT:hen budjettivuonna 2021–2022 ja supistuvan 2,4 prosenttiin viimeistään budjettivuonna 2024–2025. Julkisen talouden velka suhteessa BKT:hen supistui arviolta 83,2 prosenttiin budjettivuonna 2019–2020, ja budjettivuoden 2019–2020 lähentymisohjelman mukaan sen odotetaan supistuvan 82,9 prosenttiin budjettivuonna

[7] Nettomääräisillä julkisilla perusmenoilla tarkoitetaan julkisten menojen kokonaismäärää ilman korkomenoja, ilman unionin ohjelmista aiheutuvia menoja, jotka korvataan täysin unionin varoista saatavilla tuloilla, ja ilman ei-päätösperäisiä työttömyysetuusmenojen muutoksia. Kansallisesti rahoitettu kiinteän pääoman bruttomuodostus jaetaan neljälle vuodelle. Päätösperäiset tulopuolen toimenpiteet ja lakisääteiset tulojen lisäykset otetaan huomioon. Meno- ja tulopuolen kertaluonteiset toimenpiteet kuittaavat toisensa.

2020–2021. Julkisen talouden kehitysarvioiden perustana oleva makrotalouden skenaario ei kuitenkaan enää vaikuta realistiselta, koska siinä ei ole otettu huomioon covid-19-pandemian taloudellisia vaikutuksia. Lähentymisohjelman ennusteissa ei oteta huomioon myöskään toimia, jotka Yhdistynyt kuningaskunta on ilmoittanut toteuttavansa covid-19-pandemian johdosta. Covid-19-pandemian aiheuttama suuri epävarmuus vaikuttaa makrotalouden ja julkisen talouden näkymiin.

(13) Yhdistynyt kuningaskunta on covid-19-pandemian seurauksena toteuttanut budjettitoimenpiteitä terveydenhuoltojärjestelmänsä kapasiteetin lisäämiseksi, pandemian hillitsemiseksi ja avun tarjoamiseksi niille ihmisille ja aloille, joihin kriisi on erityisesti vaikuttanut. Nämä toimenpiteet eivät sisälly lähentymisohjelman ennusteisiin, mutta komission ennusteessa ne on otettu huomioon. Budjettitoimenpiteet ovat noin 5,5 prosenttia suhteessa BKT:hen, ja niihin sisältyvät tuki työntekijöille, itsenäisille ammatinharjoittajille ja yrityksille sekä sosiaalikulut. Lisäksi Yhdistynyt kuningaskunta on ilmoittanut toimenpiteistä, jotka tukevat yritysten maksuvalmiutta, vaikka niillä ei olekaan suoria budjettivaikutuksia. Näihin toimenpiteisiin kuuluu myös lainatakauksia (noin 16 % suhteessa BKT:hen). Toteuttamalla nämä toimenpiteet täysimääräisesti ja – sitten kun taloustilanne sen sallii – palauttamalla finanssipolitiikan tavoitteeksi maltillisella tasolla olevan julkisen talouden rahoitusaseman saavuttaminen keskipitkällä aikavälillä edistetään julkisen talouden kestävyyden säilymistä keskipitkällä aikavälillä.

(14) Komission kevään 2020 talousennusteen perusteella Yhdistyneen kuningaskunnan julkisen talouden rahoitusaseman ennustetaan olevan –10,7 prosenttia suhteessa BKT:hen budjettivuonna 2020–2021 ja –6,2 prosenttia suhteessa BKT:hen budjettivuonna 2021–2022 olettaen, että politiikka säilyy muuttumattomana. Julkisen talouden velan ennustetaan olevan 102,5 prosenttia suhteessa BKT:hen budjettivuonna 2020–2021 ja 100,2 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2022. Lähentymisohjelman perustana olevassa makrotalouden skenaariossa ei oteta huomioon covid-19-pandemian taloudellisia vaikutuksia, minkä vuoksi siinä esitetyt julkisen talouden alijäämää ja velkaa koskevat ennusteet poikkeavat huomattavasti komission ennusteesta.

(15) Komissio antoi 20 päivänä toukokuuta 2020 perussopimuksen 126 artiklan 3 kohdan nojalla laaditun kertomuksen, koska Yhdistyneen kuningaskunnan ennakoidaan ylittävän budjettivuonna 2020–2021 alijäämän viitearvon, joka on 3 prosenttia suhteessa BKT:hen.Kaiken kaikkiaan analyysi viittaa siihen, että perussopimuksessa ja asetuksessa (EY) N:o 1467/1997 määriteltyä alijäämäkriteeriä ei noudateta.

(16) Tämänhetkinen covid-19-kriisi on aiheuttanut talous- ja sosiaalipoliittisia haasteita, jollaisia ei ole nähty vuosikymmeniin. Työttömyysasteen odotetaan nousevan lähes 3 prosenttiyksikköä 6,7 prosenttiin vuonna 2020, ja elpyvän hieman 6 prosenttiin vuonna 2021, kun se vuonna 2019 oli 3,8 prosenttia. Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus on hyväksynyt hätätoimenpiteitä häiriön kielteisten vaikutusten lieventämiseksi. Suoran finanssipoliittisen tuen kustannukset riippuvat kysynnästä, mutta ne voivat nousta noin 110 miljardiin puntaan (5,5 % suhteessa BKT:hen), minkä lisäksi tulevat 330 miljardin takaukset pankkilainoille (16 % suhteessa BKT:hen). Työllisyyden suojelemiseksi on otettu käyttöön työajan lyhentämisjärjestelyjä, ja lisäksi on toteutettu toimenpiteitä itsenäisten ammatinharjoittajien tukemiseksi. Yleistukijärjestelmän (Universal Credit) mukaisten ennakkomaksujen kattavuutta ja kelpoisuusehtoja on väliaikaisesti parannettu ja järjestelmän perusteella maksettavan perusavustuksen määrää väliaikaisesti korotettu 12 kuukauden ajaksi. Paikallisviranomaisille on myös luvassa kertaluonteista lisärahoitusta haavoittuvassa

asemassa olevien ihmisten ja kotitalouksien tukemiseksi. Hallitus on myös ilmoittanut, että koronaviruksen vuoksi vaikeuksiin joutuneet asunnonomistajat voivat saada asuntolainan lyhennyksiin kolmen kuukauden lykkäyksen.

(17) Englannin keskuspankki on tukenut yritysten rahoitusasemaa alentamalla korkokantaansa kahdesti, 0,75 prosentista yhteensä 0,1 prosenttiin, ja alentamalla vastasyklisen pääomapuskurikannan 0 prosenttiin aiemmalta uralta, joka tähtäsi sen nostamiseen 2 prosenttiin viimeistään joulukuussa 2020. Lisäksi se on kasvattanut joukkovelkakirjojen osto-ohjelman 645 miljardiin puntaan ja kohdentanut lisätukea liikepankeille, jotka myöntävät reaalitaloudelle lainarahoitusta, valtion lainatakausten ohella. Hallitus on tarjonnut joillakin aloilla yritysmaksujen lykkäämistä vuodella sekä alv-maksujen lykkäyksiä ja pienemmille yrityksille käteisavustuksia. Maksuvalmiustukea on myönnetty myös takauksina ja avustuksina erityisen valtiontukijärjestelyn (Coronavirus Business Interruption Loan Scheme, CBILS) puitteissa. Järjestely on tarkoitettu pienille ja keskisuurille yrityksille (pk-yrityksille), joiden liikevaihto alittaa tietyn kynnysarvon, ja se on toteutettu käyttäen erilaisia yritysrahoitustuotteita, kuten uusiutuvia luottojärjestelyjä ja muita tuotteita, muun muassa määräaikaisia luottoja. Lisäksi kaikilla toimialoilla on otettu käyttöön yleinen järjestelmä, josta voidaan myöntää maksuvalmiustukea paitsi pk-yrityksille, myös suuremmille yrityksille, esimerkiksi investointitukena. Näitä toimenpiteitä suunniteltaessa ja toteutettaessa on otettava huomioon pankkialan häiriönsietokyky.

(18) Covid-19-pandemia on osoittanut, että Yhdistyneen kuningaskunnan terveydenhuoltojärjestelmän varautumistaso ja kapasiteetti eivät riitä tällaisiin epidemioihin vastaamiseen erityisesti hoitolaitosten, henkilöstön ja tarvikkeiden osalta. Tämän seurauksena covid-19-potilaille on jouduttu hätätilanteessa perustamaan tilapäisiä kenttäsairaaloita eri puolilla Yhdistynyttä kuningaskuntaa. Maan valmistusteollisuutta kehotettiin muuttamaan tuotantolinjojaan niin, että ne voisivat valmistaa kiireellisesti lisää lääkinnällisiä laitteita, kuten hengityskoneita, odotettuun kysyntään vastaamiseksi. Covid-19-kriisi on entisestään kärjistänyt terveysalan työvoimapulaa. Vastaavien kriisien hallitsemiseksi tulevaisuudessa on tehtävä investointeja terveydenhuoltojärjestelmään kaikkialla Yhdistyneessä kuningaskunnassa, tehokkaat ja hyvin resursoidut kansanterveystoimenpiteet mukaan lukien. Investoinneilla olisi pyrittävä järjestämään tarvittavat laitteet, laitoskapasiteetti ja tarvittava ammattitaitoinen henkilöstö ja yleensä varmistamaan valmiudet tarjota kaikki tarvittavat säännölliset terveyspalvelut, covid-19-tautia tai muita vastaavia tartuntatauteja sairastavien potilaiden hoidon ohella.

(19) Tämänhetkisellä kriisillä on todennäköisesti erityisen suuret vaikutukset kaikkein heikoimmassa asemassa oleviin, joiden köyhyys pahenee entisestään. Köyhyyden tai sosiaalisen syrjäytymisen riski lisääntyi jo ennen kriisiä, vaikka työttömyysluvut olivat ennätyksellisen alhaiset. Työssäkäyvien köyhyys ja lasten köyhyys on niin ikään yleistä. Sosiaalietuuksien leikkaukset ja uudistukset uhkaavat heikentää Yhdistyneen kuningaskunnan vero- ja etuusjärjestelmän vahvasti köyhyyttä vähentävää vaikutusta. Tukea kaikkein heikoimmassa asemassa oleville, erityisesti köyhyydessä eläville lapsille, olisi lisättävä, varsinkin kun otetaan huomioon, että kriisin odotetaan entisestään lisäävän tuloeroja.

(20) Työn tuottavuuden parantaminen on Yhdistyneessä kuningaskunnassa edelleen suuri haaste. Tuotos työtuntia kohti on Yhdistyneessä kuningaskunnassa huomattavasti matalampi kuin useimmissa muissa kehittyneissä talouksissa ja vain hieman korkeampi kuin ennen finanssikriisiä. BKT:n kasvu on ollut seurausta työllisyyden kasvusta, sillä tuottavuus ei ole viime aikoina juurikaan kasvanut. Kireistä

työmarkkinoista huolimatta työn tuottavuus on pysynyt Yhdistyneessä kuningaskunnassa pääosin samalla tasolla vuoden 2018 alusta lähtien. Reaalipalkkojen kasvu on niin ikään pysynyt hitaana. Monet Yhdistyneen kuningaskunnan osat ovat suhteellisen köyhiä, ja investoinnit osaamiseen ja infrastruktuuriin suhteellisen vähäisiä. Matalapalkkaisten työntekijöiden rajalliset urakehitysnäkymät vaikuttavat kielteisesti sekä tuottavuuteen että köyhyyteen. Tämän tilanteen odotetaan jatkuvan, ja se voi jopa pahentua covid-19-kriisin vuoksi. Viimeaikainen pandemia tuo merkittäviä haasteita myös Yhdistyneen kuningaskunnan koulutusjärjestelmille etenkin etäopiskelun vuoksi ja siksi, että pääsy muodolliseen koulutukseen vaihtelee. Tuottavuutta olisi syytä lisätä puuttumalla laaja-alaisiin ongelmiin, kuten laitteisiin, infrastruktuuriin ja tutkimus- ja kehittämistoimiin tehtyjen investointien vähäisyyteen ja erityisesti perustaitojen ja teknisten taitojen osaamisvajeisiin. Yhdistynyt kuningaskunta pyrkii investoimaan enemmän tutkimukseen ja innovointiin ja parantamaan nykyisten teknologioiden käyttöä koko taloudessa.

(21) Talouden elpymisen edistämiseksi on tärkeää aikaistaa toteutusvalmiita julkisia investointihankkeita ja edistää yksityisiä investointeja, myös niihin vaikuttavien uudistusten avulla. Yhdistyneessä kuningaskunnassa on jatkuva asuntopula. Alalla on ilmennyt kapasiteettirajoituksia, eikä asuntorakentaminen riitä vastaamaan arvioituun kysyntään. Uusia asuntoja varten saatavilla olevan tonttimaan määrää ja sijaintia rajoittaa maamarkkinoiden tiukka sääntely erityisesti suurten kaupunkien läheisyydessä. Rakennusala on edelleen avainasemassa asumisen sekä tulevien energiatehokkuus- ja ilmastotavoitteiden saavuttamisen kannalta. Asuntojen lämmitykseen käytettävän energian vähentäminen on kuitenkin vaikeaa, kun otetaan huomioon asuntokannan ikä ja hidas uusiutuminen. Vuosikymmeniä liian vähäisinä jatkuneiden julkisten investointien jälkeen hallitus on nyt alkanut korjata infrastruktuuri-investointien vajetta. Investoinnit uusiutuviin energialähteisiin ovat edistyneet rohkaisevasti, ja energia-alalla on onnistuttu vähentämään päästöjä huomattavasti. Ilmastoneutraaliuteen siirtymiseen liittyy kuitenkin vielä haasteita koko taloudessa. Yhdistyneen kuningaskunnan maantie-, rautatie- ja lentoliikenneverkkojen käyttö on saavuttamassa enimmäiskapasiteettinsa, mikä lisää ruuhkia ja ilman pilaantumista. Yhdistyneen kuningaskunnan tavoitteena on olla nollapäästöisten ajoneuvojen eturintamassa, mutta valtaosa rautatieverkosta on yhä sähköistämättä. Vaikka valokuituverkkojen kattavuus Yhdistyneessä kuningaskunnassa on edelleen vaatimaton, verkkokilpailu valokuitumarkkinoilla on kasvussa, koska hallitus on huomattavasti lisäämässä julkista tukea valokuituverkon käyttöönotolle. Tällaiset investoinnit digitaaliseen infrastruktuuriin edellyttävät kuitenkin myös digiosaamisen parantamista, sillä Yhdistyneessä kuningaskunnassa on rakenteellinen pula tietotekniikan asiantuntemuksesta.

(22) Vaikka näissä suosituksissa keskitytään pandemian sosioekonomisten vaikutusten korjaamiseen ja talouden elpymisen helpottamiseen, neuvoston 9 päivänä heinäkuuta 2019 hyväksymät vuoden 2019 maakohtaiset suositukset koskevat kuitenkin myös uudistuksia, jotka ovat keskipitkän ja pitkän aikavälin rakenteellisiin haasteisiin vastatessa olennaisia. Kyseiset suositukset ovat edelleen ajankohtaisia, ja niiden seuraamista jatketaan talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä siirtymäkauden päättymiseen asti.

(23) Talouspolitiikan eurooppalainen ohjausjakso tarjoaa unionissa puitteet talous- ja työllisyyspolitiikan jatkuvalle koordinoinnille, jolla voidaan edistää kestävää taloutta. Jäsenvaltiot ovat vuoden 2020 kansallisissa uudistusohjelmissaan arvioineet edistymistä Yhdistyneiden kansakuntien kestävän kehityksen tavoitteiden

saavuttamisessa. Varmistamalla, että jäljempänä esitettyjä suosituksia noudatetaan kaikilta osin, Yhdistynyt kuningaskunta edistää kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamista ja yhteisiä pyrkimyksiä varmistaa kilpailukykyinen kestävyys unionissa.

(24) Komissio on vuoden 2020 talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson osana tehnyt kattavan analyysin Yhdistyneen kuningaskunnan talouspolitiikasta ja julkaissut sen vuoden 2020 maaraportissa[8]. Se on arvioinut myös vuoden 2020 lähentymisohjelman, vuoden 2020 kansallisen uudistusohjelman sekä jatkotoimenpiteet, joita on toteutettu Yhdistyneelle kuningaskunnalle viime vuosina annettujen suositusten noudattamiseksi. Se on ottanut huomioon ohjelmien ja jatkotoimenpiteiden merkityksen Yhdistyneen kuningaskunnan finanssipolitiikan sekä sosiaali- ja talouspolitiikan kestävyyden kannalta mutta myös sen, ovatko ne unionin sääntöjen ja ohjeiden mukaisia, koska unionin yleistä talouden ohjausta on tarpeen vahvistaa antamalla unionin tason panos tuleviin kansallisiin päätöksiin.

(25) Neuvosto on tutkinut vuoden 2020 lähentymisohjelman tämän arvioinnin perusteella, ja sen lausunto[9] ilmenee erityisesti jäljempänä esitettävästä suosituksesta 1,

SUOSITTAA, että Yhdistynyt kuningaskunta toteuttaa vuosina 2020 ja 2021 toimia, joilla se

1. toteuttaa yleisen poikkeuslausekkeen huomioon ottaen kaikki tarvittavat toimenpiteet pandemian torjumiseksi, talouden ylläpitämiseksi ja alkavan elpymisen tukemiseksi; harjoittaa taloustilanteen salliessa finanssipolitiikkaa, jonka tavoitteena on saavuttaa maltillisella tasolla oleva julkisen talouden rahoitusasema keskipitkällä aikavälillä ja varmistaa velkakestävyys samalla kun lisätään investointeja; parantaa terveydenhuoltojärjestelmän selviytymiskykyä;

2. varmistaa sosiaalisen suojelun järjestelmän asianmukaisuuden ja kattavuuden, jotta voidaan tukea kaikkia ja erityisesti niitä, joihin kriisi on vaikuttanut eniten;

3. edistää innovointia ja tukee inhimillisen pääoman kehittämistä; aikaistaa toteutusvalmiita julkisia investointihankkeita ja edistää yksityisiä investointeja talouden elpymisen vaalimiseksi; keskittää investoinnit vihreään siirtymään ja digitaaliseen muutokseen, erityisesti asuntosektoriin, puhtaaseen ja tehokkaaseen energian tuotantoon ja käyttöön ja, kestävään liikenneinfrastruktuuriin sekä nopeisiin laajakaistaverkkoihin.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja

[8] SWD(2020) 527 final.
[9] Neuvoston asetuksen (EY) N:o 1466/97 9 artiklan 2 kohdan mukaisesti.